

TEATR JEDNEGO GŁOSU: TAJEMNICA MAGICZNYCH TALERZY

SCENARIUSZ ZABAWY

URZĄDZENIE

Telefon paraboliczny

● CEL ZABAWY

Rozwój wyobraźni, dykcji, umiejętności uważnego słuchania oraz współpracy w grupie poprzez tworzenie interaktywnych słuchowisk z wykorzystaniem praw fizyki i akustyki.

● MIEJSCE

Plac zabaw lub park, w którym zamontowano telefony paraboliczne

2. GRUPA WIEKOWA

5-12 lat

● CZAS TRWANIA

60-75 min

WPROWADZENIE

▲ NARRACJA DLA DZIECI

„Witajcie, Młodzi Łowcy Dźwięków!
Zastanawialiście się kiedyś, czym są te wielkie, białe talerze przed nami? Wyglądają jak statki kosmiczne, ale tak naprawdę to Magiczne Lustra! Tylko, że one nie odbijają obrazu, a... Wasz głos! Wyobraźcie sobie, że jesteśmy w plenerowym radiu. Jeśli szepniecie coś do jednego talerza, dźwięk, niczym niewidzialny pociąg, pomknie w powietrzu i wpadnie prosto do ucha osoby stojącej przy drugim talerzu. Dziś staniemy się aktorami, reżyserami i twórcami efektów specjalnych w naszym własnym Teatrze Jednego Głosu!”

▲ PRZYGOTOWANIE STANOWISKA

- ☐ **Urządzenie Telefon paraboliczny:** Upewnienie się, że przestrzeń „w linii prostej” między obydwojema talerzami parabolicznymi jest wolna od przeszkód i biegających osób.
- ☐ **Otoczenie:** Rozłożenie kocyków lub mat w pobliżu „talerza odbiorczego” (widownia).
- ☐ **Przygotowanie** wszystkich rekwizytów z listy akcesoriów w łatwo dostępnym koszyku.
- ☐ **Przetarcie** wnętrza talerzy z kurzu/liści, aby dźwięk odbijał się idealnie.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

1

EKSPERYMENT

NIEWIDZIALNA PIŁKA SŁÓW

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Telefon paraboliczny.
- ☐ Miękka piłeczka lub maskotka (jako symboliczny "mikrofon" przekazywany w kolejce).

INSTRUKCJA

1. Dzieci dzielą się na dwie równe grupy – stoją w kolejkach do obu talerzy.
2. Dziecko z grupy A (Nadawca) zaczyna opowieść, mówiąc do talerza jedno zdanie, np. „W ciemnym lesie obudził się nagle mały, fioletowy smok...”.
3. Dziecko z grupy B, które nasłuchiwało przy drugim talerzu, odpowiada zmysłowym echem i dopowiada kolejne zdanie, np. „... który bardzo lubił jeść truskawki!”.
4. Po swoim zdaniu dziecko wędruje na koniec swojej kolejki, a pałeczkę przejmują kolejne osoby. Budujemy w ten sposób wspólną historię.

CEL EDUKACYJNY

Rozwijanie kreatywności narracyjnej i umiejętności logicznego łączenia wątków podczas pracy zespołowej.

2

EKSPERYMENT

TAJNY KOD SZEPTU

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Telefon paraboliczny.
- ☐ Karty z wydrukowanymi łamańcami językowymi (np. "Chrzęszcz brzmi w trzcinie", "Stół z powyłamywanymi nogami", "Kosmiczny odkurzacz").

INSTRUKCJA

1. Wybieramy dwójkę dzieci – jedno to Szpieg Nadający, drugie to Szpieg Odbierający. Reszta to Strażnicy (stoją z boku, próbując podsłuchać).
2. Szpieg Nadający losuje kartę.
3. Jego zadaniem jest przekazać hasło do drugiego talerza ABSOLUTNYM SZEPTEM, ale z idealną dykcją.
4. Szpieg Odbierający (z uchem w odpowiednim punkcie talerza) powtarza na głos, co usłyszał. Jeśli mu się uda, hasło zostało złamane! Zmiana ról.

CEL EDUKACYJNY

Zrozumienie przez doświadczenie empiryczne, jak kształt i zamknięta przestrzeń wpływają na ukierunkowanie i przenoszenie fali dźwiękowej.

3

EKSPERYMENT

FABRYKA DŹWIĘKÓW (AKUSTYCZNE KALAMBURY)

15 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Telefon paraboliczny.
- ☐ Pudełko pełne przedmiotów wydających dźwięki (folia bąbelkowa, papier śniadaniowy, dwa kamyki, rzep, pęk kluczy, kubeczek z grochem).

INSTRUKCJA

1. Jedno dziecko (Dźwiękowiec) staje przy talerzu nadawczym z pudełkiem rekwizytów, zasłonięte, by publiczność nie widziała jego rąk.
2. Reszta grupy gromadzi się przy talerzu odbiorczym i zamyka oczy.
3. Dźwiękowiec wykonuje wybrany dźwięk wprost do środka czaszy talerza (np. mocno szeleści folią).
4. Słuchacze muszą zgadnąć, co to za przedmiot, oraz wyobrazić sobie, co ten dźwięk mógłby oznaczać w słuchowisku (np. szeleszczący papier to spacer po suchych liściach, a uderzające kamyki to kroki konia).

CEL EDUKACYJNY

Uwrażliwienie zmysłu słuchu na bodźce akustyczne i rozwój wyobraźni abstrakcyjnej.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

4

EKSPERYMENT ·

KOSMICZNY WYWIAD

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Telefon paraboliczny.
- ☐ Zabawkowy mikrofon.
- ☐ Śmieszne, "kosmiczne" okulary lub kapelusz dla Ufoludka.

INSTRUKCJA

1. Dwoje dzieci odgrywa scenkę. Dziennikarz staje przy talerzu A, a Ufoludek (w okularach) przy talerzu B.
2. Dziennikarz zadaje pytania (np. „Co najbardziej smakuje wam na Marsie?”).
3. Ufoludek musi odpowiadać celowo, maksymalnie ZMODYFIKOWANYM głosem (bardzo nisko, piskliwie, na wydechu, albo jak robot), celując głosem prosto w ognisko talerza.
4. Reszta dzieci przysłuchuje się rozmowie "z kosmosu" przy talerzu Dziennikarza. Potem następuje zmiana ról.

CEL EDUKACYJNY

Eksploracja własnych możliwości wokalnych i przełamywanie nieśmiałości przed wystąpieniami.

5

EKSPERYMENT ·

LUSTRO EMOCJI

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Telefon paraboliczny.
- ☐ Talia kart z narysowanymi buźkami reprezentującymi różne emocje (smutek, radość, przerażenie, znużenie, zachwyt, złość).

INSTRUKCJA

1. Aktor losuje kartę z emocją (nie pokazuje jej innym).
2. Prowadzący podaje Aktorowi całkowicie zwyczajne zdanie, np. „Kupiłem dzisiaj rano zielone jabłko”.
3. Aktor wypowiada to zdanie do talerza z wylosowaną emocją (np. wypowiada je płacząc rzewnie, albo z furią).
4. Publiczność nasłuchująca przy drugim talerzu musi z samego tonu i barwy głosu zgadnąć, jaka to emocja.

CEL EDUKACYJNY

Budowanie inteligencji emocjonalnej i empatii poprzez naukę rozpoznawania uczuć zaszyfrowanych w intonacji głosu.

6

EKSPERYMENT ·

RADIOWA KOŁYSANKA NA DOBRANOC

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Urządzenie Telefon paraboliczny.
- ☐ Dzwonki wietrzne (lub mała pozytywka).
- ☐ Koce dla wszystkich dzieci.

INSTRUKCJA

1. To zabawa wyciszająca. Wszystkie dzieci rozkładają się wygodnie na kocach przy talerzu odbiorczym i zamykają oczy.
2. Prowadzący (lub wybrane, chętne dziecko) staje przy talerzu nadawczym.
3. Lektor czyta powoli, kojącym, cichym głosem krótką bajkę relaksacyjną.
4. Pomocnik Lektora delikatnie porusza dzwoneczkami wietrznymi blisko ogniska talerza. Dźwięk, zmiksowany z głosem, przenosi się przez podwórko, trafiając wyciszająco do relaksujących się słuchaczy.

CEL EDUKACYJNY

Wyciszenie układu nerwowego, relaksacja oraz trening głębokiego skupienia uwagi na subtelnych dźwiękach.

PODSUMOWANIE I REFLEKSJA

PYTANIA DLA DZIECI

- Jak myślicie, dzięki jakiej "magii" nasz szept był tak doskonale słyszany z drugiego końca placu, mimo braku jakichkolwiek kabli i prądu?
- Co sprawiło Wam większą trudność: mówienie bardzo wyraźnie tak, by inni Was zrozumieli, czy rozpoznawanie zakodowanych emocji i dźwięków?
- Jak się czuliście na samym końcu, słuchając bajki z zamkniętymi oczami? Czy takie słuchanie różni się od oglądania bajki na ekranie?
- Gdybyśmy mieli stworzyć własną stację radiową, jaka by to była stacja (np. stacja strasznych historii, wiadomości z lasu)?

PODKREŚLENIE WARTOŚCI

- ✦ **Trening dykcji i świadomego używania głosu:** Niewyraźne słowo odbite od talerza dotrze rozmyte, co uczy dzieci dbałości o tempo i artykulację.
- ✦ **Aktywne słuchanie:** Zamiast biernego przebodźcowania obrazem, dzieci uczą się maksymalnie skupiać na jednym, czystym zmyśle.
- ✦ **Przełamywanie nieśmiałości:** "Mówienie do talerza" zamiast prosto do tłumu obniża barierę stresu publicznego wystąpienia.
- ✦ **Nauka fizyki przez doświadczenie:** Empiryczne zapoznanie się ze zjawiskiem fal akustycznych i ich skupiania (odbicie).
- ✦ **Współpraca i współtworzenie:** Tworzenie historii zdanie po zdaniu integruje grupę.

POTRZEBNE AKCESORIA I DODATKI

- **Produkt główny:** Telefon paraboliczny.
 - Produkt bazowy: 2 Telefony paraboliczne
 - Miękka piłeczka / maskotka.
 - Pudełko "Foley'a": folia bąbelkowa, stary pergamin/papier, kamyki, pęk kluczy, rzep.
 - Zabawkowy mikrofon i śmieszne rekwizyty (np. za duże okulary).
 - Zestawy kart: 1 z łamańcami językowymi, 2 z piktogramami emocji.
 - Dzwonki wietrzne (lub mała pozytywka).
 - Koce pikinikowe / karimaty.

CIEKAWOSTKA betonowe "Lustra Akustyczne"

Zanim wynaleziono radary, które pokazują samoloty na ekranach, ludzie musieli radzić sobie inaczej. W czasie I wojny światowej na wybrzeżach Wielkiej Brytanii budowano gigantyczne, kilkunastometrowe betonowe "Lustra Akustyczne", które miały dokładnie taki sam kształt jak nasze dzisiejsze talerze z placu zabaw! Ich zadaniem było "wyłapywanie" dźwięku silników nadlatujących wrogich samolotów. Dzięki temu żołnierz siedzący przed takim betonowym uchem, słyszał samoloty, które były oddalone nawet o... 24 kilometry, zyskując czas na ostrzeżenie miasta przed nalotem! Dzisiaj takie lustra to po prostu świetna naukowa zabawka. Pamiętajcie o tym zjawisku będąc pod wielkimi kopułami - np. w Katedrze św. Pawła w Londynie, możecie szepnąć w jednym kącie słynnej "Galerii Szeptów", a usłyszysz to ktoś oddalony o ponad 30 metrów!